

UĞUR ve ABİ/TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru No: 28234/06)

Strazburg

21 Haziran 2011

İşbu karar AİHS'nin 44/2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Şekli düzeltmelere tabi olabilir.

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (28234/06) no'lu davanın nedeni, T.C. vatandaşları Beytullah Uğur ve Murat Abi'nin (başvuranlar) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 07 Temmuz 2006 tarihinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi - AİHS) 34. maddesi uyarınca yapmış oldukları başvurdur.

Başvuranlar, Van Barosu avukatlarından B. Özgökçe Ertan ve A. Ertan tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Türk vatandaşı olan başvuranlar Beytullah Uğur ve Murat Abi, sırasıyla 1979 ve 1986 doğumlu olup, Van'da ikamet etmektedir.

15 Şubat 2005 tarihinde, terör örgütü PKK¹'nin elebaşı Abdullah Öcalan'ın doğum günü münasebetiyle birçok gösteri düzenlenmiştir. 15 Şubat 2005 tarihinde Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde görevli polisler tarafından düzenlenen bir tutanağa göre, o gün saat 18:00 sıralarında PKK mensupları Van'ın Hacıbekir semtinde bir gösteri düzenlemiştir. Tutanakta ayrıca, bu yürüyüş sırasında göstericilerin slogan ve molotof kokteyli attıkları, polisin uyarılarına uymayarak polislerin üzerine taş ve molotof kokteyli atmaya devam ettikleri belirtilmiştir. Olaylarda bir polis aracı hasar görmüştür. Yine rapora göre, polisin uyarıları karşısında kaçmaya başlayan göstericiler arasından bazıları yere düşmüş ve bir kavga çıkmıştır. Hiçbir gösterici gözaltına alınmamıştır.

AİHM önünde, herhangi bir gösteriye katılmadıklarını ileri süren başvuranlardan Murat Abi 14 Şubat 2005 ve Beytullah Uğur 15 Şubat 2005 tarihlerinde polisin sert müdahalesine maruz kaldıklarını ifade etmişlerdir.

A. Başvuranların suç duyuruları

16 Şubat 2005 tarihinde, Beytullah Uğur polisler hakkında suç duyurusunda bulunmuş ve özellikle bir önceki gün saat 19:15 sıralarında iş yerinden çıkarak Van'ın Hacıbekir semtinde bulunan evine gitmek üzere minibüse bindiğini ifade etmiştir. Minibüs, on beş yüzü maskeli polis tarafından durdurulmuştur. İki askeri araç ile iki sivil polis aracı yakınlarda park etmiştir. Polisler, başvuranın da aralarında bulunduğu yolcuları minibüsten indirmiş ve İstiklal Marşını söylemelerini istemiştir. Marş söylenirken, polisler özellikle onlara dipçikle vurmuştur. Başvuran, sol kulağına yediği bir yumruk sonrasında işitme yeteneğini kaybettiğini ifade etmiştir.

Yine 16 Şubat 2005 tarihinde, B. Uğur, Van Devlet Hastanesi'nde doktor muayenesinden geçirilmiştir. Rapora göre, ilgili şahsın sol kulak zarı üzerinde kan bulunduğu ve bu kulakta tam işitme kaybı olduğu tespit edilmiştir. Gerçekleştirilen işitme testi tıbbi raporun ekinde yer almıştır. Aynı gün düzenlenen nihai raporda, sol kulakta tam işitme kaybı olduğu ve on beş gün iş göremeyeceği belirtilmiştir.

¹. Kürdistan işçi partisi, yasadışı örgüt.

Aynı gün, B.Uğur savcılık tarafından dinlenmiştir. Başvuran, şikâyetini yinelemiş ve PKK mensubu olmadığını, bu terör örgütünü desteklemediğini ve molotof kokteyli atmadığını, sadece evine gittiğini beyan etmiştir.

Yine 16 Şubat tarihinde savcılık, davacı B.Uğur'u taşıyan minibüsün şoförü I.A.'yı dinlemiştir. I.A., B.Uğur gibi polisin sert müdahalesine maruz kaldığını belirterek, onun ifadesini doğrulamıştır.

17 Şubat 2005 tarihinde, Van Savcılığı'na başvuran Murat Abi, 14 Şubat 2005 tarihinde kendisine karşı aşırı güç kullandıklarını iddia ettiği polisler hakkında suç duyurusunda bulunmuştur. Murat Abi, özellikle saat 20:30 sıralarında, okuldan sonra cep harçlığı kazanmak için çalışmakta olduğu amcasının lokantasından çıktığını ve Hacıbekir semtindeki evine gittiğini ifade etmiştir. Evinin yakınlarına vardığında, başvuran, bir grup insanın uğultusunu duymuş ve semt okulunun civarında polislerin bu grubu kovaladığını görmüştür. Başvuran korkarak tekrar amcasının lokantasına doğru koşmuştur. Bunun üzerine polisler, zırhlı bir araçla kendisini takip ederek yakalamış ve daha sonra iki polis araçtan inerek onu boş bir araziye sürüklemiştir. Polislerden biri copla arkadan kafasına vurmuş, diğer polisler de aynı şekilde copla vurmaya devam etmişler ve bir diğeri silahının dipçığı ile iki kez vurmuştur. Bütün bu zaman zarfında, polisler ayrıca kendisine hakaret etmiştir. Özel kuvvetlere ait giysiler taşıyan polisler yüz maskesi de kullanmıştır. Bir dere yatağında terk edilen başvuran, daha sonra evine gitmiştir.

Aynı gün, belirtilmeyen bir saatte M. Abi, Van Savcılığı'nın isteği üzerine bir doktor raporu düzenlenmesi için Van Devlet Hastanesi'ne gönderilmiştir. Savcılığın talep formunun altına el yazısıyla yazdığı tıbbi raporda doktor E.B., M.Abi'nin alnının sol tarafında 2 cm büyüklüğünde bir sıyrık tespit edildiğini belirtmiştir.

17 Şubat 2005 tarihinde, Savcılık tarafından dinlenen M. Abi ifadesinde 14 Şubat 2005 tarihinde saat 21:00 sıralarında işten çıkarak evine gittiğini belirtmiştir. Sürmeli sokağı yakınında, başvuran bir kalabalığın slogan attığını duymuş ve polislerin bir grupla kavga ettiğini görmüştür. Başvuran grubun üyesi olduğu zannedilecek endişesiyle kaçmış, ancak polisler tarafından yakalanarak dövülmüştür; polislerden biri kafasının arkasına vururken, bir diğeri alına dipçikle vurmuştur. Başvuran, ayrıca gösterici grup içerisinde yer almadığını ve terör örgütü mensubu ya da yandaşı olmadığını ifade etmiştir.

23 Mart 2005 tarihinde, Savcılık Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde görevli on polisin ifadesini almıştır. İlgili polisler başvuranlara kötü muamele uyguladıkları yönündeki iddiaları yalanlamış ve 15 Şubat 2005 tarihinde Hacıbekir semtinde meydana gelen olayları anlatmıştır. Polislerin hepsi yazılı savunmalarını sunmuş ve olaydan sonra düzenlenen tutanakta anlatılanları yinelemiştir. Polisler özellikle göstericiler ile polis arasında hiçbir temas olmadığını ve davacıların kaçarken olay yeri yakınındaki kanallara düşerek yaralanmış olabileceğini ifade etmiştir.

3 Mayıs 2005 tarihinde, Van Savcılığı, başvuranların da aralarında bulunduğu ve polisin sert müdahalesine maruz kaldıklarını iddia eden yedi kişi tarafından yapılan suç duyurusu ile ilgili olarak takipsizlik kararı vermiştir. Mevcut davada takipsizlik kararının ilgili bölümü sunulmuştur.

26 Haziran 2005 tarihinde, başvuranlar, Savcılığın suç duyurusundan sonra görgü tanıklarını dinlemediğini, kapsamlı bir soruşturma yapmadığını ileri sürmüş ve AİHS'nin 3, 13 ve 14. maddelerine dayanarak bu takipsizlik kararına itiraz etmişlerdir. B. Uğur özellikle on beş günlük iş göremez raporunu sunduğunu eklemiştir. M. Abi ise, gereksiz ve aşırı bir güç kullanımına maruz kaldığını ileri sürmüş ve ayrıca psikik durumu hakkında hiçbir açıklama içermeyen bu okunaksız tıbbi raporların düzenleniş şekline itiraz etmiştir. İddialarına destek olarak, M. Abi ayrıca bir CD üzerine kaydedilmiş olan ve alnında bir pansuman ile sol elinde birçok sıyrık olduğunu gösteren fotoğraflar sunmuştur.

Aynı gün I.A. da sözkonusu takipsizlik kararına itiraz etmiştir. İlgili şahıs minibüsünün durdurulduğunu ve bu semtte oturan birçok yolcunun dövüldüğünü ifade etmiştir. I.A., yolculardan birinin kulağına yediği darbeler yüzünden baygınlık geçirdiğini eklemiştir.

28 Aralık 2005 tarihinde, Erciş Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı bir ceza davası açmak için yeterli delil unsuru bulunmadığı kanaatine vararak, takipsizlik kararını onamıştır. Bu karar, başvurulara 26 Mayıs 2006 tarihinde tebliğ edilmiştir.

B. Başvurular hakkında açılan ceza davası

9 Mayıs 2005 tarihinde, Van Savcılığı, nefret ve düşmanlığa teşvik, etnik kökene dayalı ayrımcılık suçlarından başvurular hakkında ceza davası açmıştır. Savcılık, özellikle ilgili şahısların 15 Şubat 2005 tarihinde saat 18:00'de yasadışı bir gösteri düzenlediğini ve bu gösteri sırasında terör örgütü lehine slogan attıklarını belirtmiştir.

23 Mayıs 2005 tarihli duruşmada, başvuruların da aralarında bulunduğu sanıklar, Van Ceza Mahkemesi tarafından dinlenmiştir. Sanıklardan N.K. ve A.K. olay yeri yakınlarında sırasıyla berber ve manav olarak çalıştıklarını ve yüzleri maskeli özel polis kuvvetleri tarafından dövüldüklerini ifade etmiştir. Sanık A.Ka. sadece oradan geçtiği halde şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. Minibüs şoförü I.A., B.Uğur gibi, polislerin kaba kuvvet uygulamasına maruz kaldığını ifade ederek, onun ifadesini doğrulamıştır. B. Uğur ise, herhangi bir gösteriye katılmadığı halde 15 Mayıs akşamı keyfi ve sebepsiz bir saldırıya maruz kaldığını ileri sürmüştür. Son olarak M. Abi, olay günü çalıştığı amcasının lokantasını terk ettikten sonra polislerin şiddet uygulamasına maruz kaldığını ifade etmiştir.

11 Temmuz 2005 tarihli duruşmada, M. Abi'nin amcası H. Abi dinlenmiştir. Olaya tanık olmayan ilgili şahıs, yeğeninin lokanta çıkış saati ile ilgili ifadesini doğrulamıştır. H. Abi yeğeninin hiçbir gösteriye katılmadığını belirtmiştir. Diğer bir tüccar S.Ö., polislerin göstericileri dağıtmak için müdahale ettiğini, ancak başvuruların olay sırasında nasıl yaralandıklarını görmediğini ifade etmiştir. Olay yeri yakınlarında ticaret yapan diğer tanıklar Z.A., B.K. ve R.T., polislerin göstericileri dağıtmak için müdahale ettiğini ve sanıkların gösteriye katıldığını görmediklerini ifade etmiştir.

Savcılık, delil yetersizliğinden ilgili şahısların beraatını talep etmiştir.

21 Aralık 2005 tarihinde, Van Ceza Mahkemesi delil yetersizliğinden sanıkların beraatına karar vermiştir. Dosyadaki unsurlara göre, ne savcılık ne de başvurular bu kararı temyize götürmemiştir.

HUKUK

I. KABULEDİLEBİLİRLİĞE İLİŞKİN

Başvurular, şikâyetlerini desteklemek üzere AİHS'nin 3, 5, 6, 13 ve 14. maddelerine atıfta bulunmaktadır.

A. Altı aylık süre kuralına uyulmaması

Hükümet, altı aylık süreye uyulmadığı için başvurunun reddedilmesini talep etmektedir. Hükümet, altı aylık sürenin başladığı tarihin iç hukuktaki nihai kararın verildiği 28 Aralık 2005 tarihi olduğunu savunmaktadır. Başvuru 7 Temmuz 2006 tarihinde sunulduğuna göre altı aylık süre aşılmıştır.

AİHM, 28 Aralık 2005 tarihli kararın başvurulara 26 Mayıs 2006 tarihinde tebliğ edildiği konusunda Hükümetin bir itirazı olmadığını gözlemlemektedir. AİHM, 7 Temmuz 2006 tarihinde sunulan başvurunun iç hukuktaki nihai kararı takip eden altı aylık süre içerisinde sunulduğunu tespit etmektedir. Bu nedenle AİHM, Hükümetin altı aylık süreye uyulmadığı yönündeki ön itirazını reddetmektedir.

B. AİHS'nin 3, 6, 13 ve 14. maddelerine dayalı şikâyetler

AİHS'nin 3, 6, 13 ve 14. maddelerine atıfta bulunan başvurular, polisin kaba kuvvet uygulamasına maruz kaldıklarından ve kapsamlı bir soruşturma yapılmadığından şikâyetçi olmaktadır. Başvurular, ayrıca maruz kaldıkları bu muamelenin kört kökenli olmalarından kaynaklandığını ileri sürmektedir.

AİHM, dava konusu olayların hukuki değerlendirmesini yapmakla yükümlü olduğunu hatırlatmakta (*İtalya aleyhine Guerra ve diğerleri davası*, 19 Şubat 1998, prg. 44, *Derleme* 1998-I) ve bu şikâyetlerin AİHS'nin ya sadece müstakilen 3. maddesi açısından ya da 14. maddeyle bağlantılı olarak incelenmesinin uygun olacağı kanaatine varmaktadır.

1. Murat Abi ile ilgili olarak

AİHM, bu başvuranın 14 Şubat 2005 akşamı polisin şiddet uygulamasına maruz kaldığından şikâyetçi olduğunu gözlemlemektedir. İddiasına destek olarak başvuran, 17 Şubat 2005 tarihinde düzenlenen ve alınının sol tarafında 2 cm büyüklüğünde bir sıyrık tespit edildiğini belirten bir tıbbi rapor sunmaktadır. Öte yandan, başvuran alnında bir pansuman ve sol elinde sıyrıklar olduğunu gösteren fotoğraflara atıfta bulunmaktadır.

AİHM, 3. maddeye aykırı kötü muamele iddialarının uygun delil unsurlarıyla desteklenmesi gerektiğini hatırlatmaktadır (*Almanya aleyhine Klaas davası*, 22 Eylül 1993, prg. 30, seri A n°269). İddia edilen olayların gerçekliğini tespit etmek için AİHM « her türlü makul şüpheden uzak » delil kıstasına başvurmaktadır ; böylesi bir kanıt, yeterince ciddi, açık ve tutarlı emarelerden ya da aksi ispat edilemeyen birtakım karinelere de oluşabilir (*İtalya aleyhine Labita davası* [GC], n° 26772/95, prg. 121 ve 152, CEDH 2000-IV).

AİHM, mevcut dava dosyasında başvuranın 14 Şubat 2005 akşamı polislerden dayak yediği yönündeki iddialarını destekleyen hiçbir unsur bulunmadığını gözlemlemektedir. AİHM, özellikle 14 Şubat günü yani gösterinin düzenlendiği 15 Şubat'tan bir gün önce şiddet uygulamasına maruz kaldığını söyleyen başvuranın neden suç duyurusunda bulunmak ve bir doktor raporu almak için iki gün beklediğine açıklık getirmediğini not etmektedir. Öte yandan AİHM, ilgili şahsın ceza soruşturmasının sadece 15 Şubat olayları ile ilgili yürütülmesine hiçbir zaman itiraz etmediğini kaydetmektedir. AİHM ayrıca ilgili şahsın alın ve sol elindeki lezyonların küçük yaralar olduğuna ve bir iş göremez raporu gerektirmediğine dikkat çekmektedir.

Dosyada bulunan bu belgeler ışığında AİHM, başvuranın 14 Şubat 2005 akşamı polislerin 3. maddeye aykırı bir kötü muamelesine maruz kaldığını gösteren herhangi bir unsur ya da olgu bulunmadığını tespit etmektedir. Yukarıda varılan sonuç bağlamında AİHM, başvuranın AİHS'nin 3. maddesi kapsamında savunulabilir bir şikâyet sunmadığı kanaatine varmaktadır. AİHS'nin 3. maddesiyle bağlantılı olarak 14. maddeye dayalı şikâyet ile ilgili olarak ise AİHM, şikâyetin genel biçimde dile getirildiğini ve başvuranın bu konudaki iddialarını destekleyen herhangi bir unsur sunmadığını gözlemlemektedir.

Bunun sonucunda, sözkonusu şikâyetler açıkça dayanaktan yoksun olduğundan, AİHS'nin 35. maddesinin 3 ve 4. paragrafları uyarınca reddedilmelidir.

2. Beytullah Uğur ile ilgili olarak

AİHS'nin 3. maddesiyle bağlantılı olarak 14. maddesine dayalı şikâyet konusunda AİHM, öncelikle başvuranın bu şikâyeti ulusal makamlara sunmadığını gözlemlemektedir. Öte yandan, dosyadaki tüm unsurları inceleyen AİHM, AİHS'nin 14. maddesinin 3. maddeyle bağlantılı olarak ihlal edildiğini gösteren hiçbir unsur tespit edememektedir (bakınız, *gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra, Türkiye aleyhine Uçar ve diğerleri davası*, n° 55951/00, prg. 158, 27 Kasım 2003).

Bunun sonucunda, sözkonusu şikâyetler açıkça dayanaktan yoksun olduğundan, AİHS'nin 35. maddesinin 3 ve 4. paragrafları uyarınca reddedilmelidir.

AİHS'nin 3. maddesine dayalı şikâyet gelince AİHM, sözkonusu şikâyetin AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı anlamında açıkça dayanaktan yoksun olmadığını ve başka bir kabuledilemezlik gerekçesi bulunmadığını tespit etmektedir. Dolayısıyla bu şikâyetin kabuledilebilir ilan edilmesi uygun olacaktır.

C. AİHS'nin 5. maddesine dayalı şikâyet

Başvuranlar ayrıca AİHS'nin 5. maddesinin ihlal edildiğinden şikâyetçi olmaktadır. Oysa AİHM, dosyadan anlaşıldığına göre, başvuranların herhangi bir özgürlük kısıtlamasına maruz kalmadıklarını not etmektedir. Öte yandan AİHM, başvuranların dilekçelerinde böyle bir şikâyeti dile getirmediğini kaydetmektedir.

Bunun sonucunda, sözkonusu şikâyet açıkça dayanaktan yoksun olduğundan, AİHS'nin 35. maddesinin 3 ve 4. paragrafları uyarınca reddedilmelidir.

II. AİHS'NİN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran Beytullah Uğur, polislerin şiddet uygulamasına maruz kaldığını ve Devlet otoritelerinin etkili soruşturma yürütme yükümlülüğünü yerine getirmediğini iddia etmektedir. Başvuran, AİHS'nin 3. maddesine atıfta bulunmaktadır.

Hükümet, bu iddiaya karşı çıkmaktadır. Polislerin verdiği ifadelere ve olay tutanağına atıfta bulunan Hükümet, sözkonusu gösteri sırasında polislerin araçlarında kaldıklarını, müdahale etmediklerini ve göstericileri dağıtmadıklarını dolayısıyla onlara karşı güç kullanmadıklarını, zaten bu nedenle de sözkonusu olayda hiçbir göstericinin gözaltına alınmadığını savunmaktadır.

Beytullah Uğur sebepsiz yere şiddet uygulamasına maruz kaldığını ifade etmektedir. Başvuran, 15 Şubat 2005 akşamı yolculuk yaptığı minibüsten indirildiğini, İstiklal Marşı söylemeye zorlandığını ve kendisine hakaret edildiğini iddia etmektedir. İlgili şahıs polislerin kendisini özellikle yumruk atarak dövdüğünü ve sol kulağına yediği darbe sonrasında bu kulakta işitme yeteneğini kaybettiğini savunmaktadır.

AİHM, tarafların davadaki olayları farklı anlattıklarını not etmektedir. Başvuran 15 Şubat 2005 günü polislerden şiddet gördüğünü ifade ederken, Hükümet güvenlik güçlerinin gösteri sırasında müdahale etmediğini ve göstericilere karşı güç kullanmadığını savunmaktadır. Hükümete göre, başvuranların polislerden kötü muamele gördüklerini doğrulayan en ufak bir unsur, ipucu ya da delil başlangıcı bulunmamaktadır.

AİHM, görevinin yardım niteliği taşıdığını belirtmekte ve – koşullar gerektirmediği sürece – olayların değerlendirilmesinde ulusal mahkemelerin yerini alma yetkisi bulunmadığını, ancak kötü muamele iddiaları söz konusu olduğunda son derece dikkatli davranması gerektiğini hatırlatmaktadır (*Avusturya aleyhine Ribitsch davası*, 4 Aralık 1995, prg. 32, seri A n° 336). AİHM, mevcut davada olayları, elindeki unsurlar ışığında ve içtihadındaki kurallar çerçevesinde kendisinin değerlendirmesi gerektiği kanaatine varmaktadır.

AİHM, Beytullah Uğur'un 15 Şubat 2005 günü polislerin kendisine hakaret ettiğini, dövdüğünü ve sol kulağına aldığı darbenin bu kulakta işitme kaybına neden olduğunu savunduğunu not etmektedir. AİHM, adli tıp raporunun bu işitme kaybını belgelediğini ve 16 Şubat'ta yani olayın ertesi günü, on beş günlük iş göremez raporu düzenlendiğini gözlemlemektedir. Bu delil unsurları ışığında AİHM, tespit edilen bedensel lezyonların ciddiyet seviyesinin, başvuranın maruz kaldığı muamelenin AİHS'nin 3. maddesi kapsamına girmesi için gerekli ciddiyet sınırını aştığı kanaatine varmaktadır. Bu unsurları dikkate alan AİHM, meşru bir şekilde, ilgili şahsın sözkonusu lezyonlara 15 Şubat 2005 günü maruz kaldığı sonucuna varabileceği kanaatindedir. Dolayısıyla, Savunmacı Devlet'in bu lezyonlardan sorumlu tutulup tutulamayacağını belirlenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda AİHM, herhangi bir güç kullanıldığını reddeden Hükümet'in B. Uğur'da tespit edilen lezyonların kaynağı hakkında hiçbir argüman öne sürmediğini gözlemlemektedir. AİHM, 15 Şubat olaylarına müdahale eden polislerin ise, göstericilerle aralarında hiçbir temas olmadığını ifade ettiklerini ve davacının olay sırasında yaralanma sebebinin oradan kaçarken olay yeri yakınlarında bulunan kanallara düşmesi olabileceğini belirttiklerini kaydetmektedir.

AİHM, öncelikle 3 Mayıs 2005 tarihli takipsizlik kararındaki ifadelerin güç kullanılmadığı iddialarına bir ölçüde ters düştüğünü hatırlatmaktadır. AİHM, polislerin olayla ilgili anlattıklarının Savcılık tarafından bütünüyle inandırıcı görülmediğini, zira takipsizlik kararında, başvuranın da aralarında bulunduğu göstericiler ile güvenlik güçleri arasında meydana gelen « kısa bir arbedeye » atıfta bulunduğunu gözlemlemektedir. Öte yandan AİHM, Savcılığın vardığı sonuca göre, « şiddete başvurmakla suçlanan polislerin görevleri çerçevesinde (...) ve, ölçülü ve orantılı bir şekilde müdahale ettiklerini » kaydetmektedir. AİHM'nin kanaatine göre, bu tür ifadeler, dolaylı yoldan da olsa, polislerin güç kullandığını kabul etmek anlamına gelmektedir. Savcılık ayrıca, sözkonusu güç kullanımının gerekli ve orantılı olduğu sonucuna varmak için « ilgili şahsın çalışmasına engel bulunmadığı ve yaşamının tehlikede olmadığını belirten tıbbi raporları » dikkate almıştır.

Oysa AİHM, başvuranın iddialarının sadece tıbbi raporlarla değil, minibüs şoförü I.A.'nın ifadeleri ile de desteklendiğini gözlemlemektedir. I.A., birçok defa B.Uğur'un ulusal mahkemeler önünde verdiği ifadeleri doğrulamıştır.

Yukarıdaki unsurlar ve özellikle tıbbi rapor ile I.A.'nın tanıklığı ve takipsizlik kararındaki ifadeler bir araya getirildiğinde, başvuranın 15 Şubat 2005 günü polislerin kaba kuvvet uygulamasına maruz kaldığı yönündeki iddialarına güçlü bir karine oluşmaktadır.

AİHM, buna karşın Hükümetin sözkonusu lezyonların kaynağını açıklamaya yarayacak ya da polis müdahalesinde uygulanan güç seviyesini haklı gösterecek inandırıcı ve güvenilir hiçbir argüman sunmadığını gözlemlemektedir.

Öte yandan AİHM, başvuranın olayın ertesi günü bir suç duyurusunda bulunarak ve sağlık durumu ile ilgili bir doktor raporu alarak, iddialarını desteklemek için kendisinden makul olarak beklenen herşeyi yerine getirdiği kanaatine varmaktadır. Belli ölçüde ciddiyet arzeden bu iddialar, maddi deliller ve bir tanık ifadesiyle desteklenmektedir. Buna rağmen, Savcı takipsizlik kararında olayları çok genel bir şekilde tanımlamış ve başvuranın iddialarını dikkate almamıştır. Savcı üstelik, ilgili şahısta on beş gün iş göremez raporuna neden teşkil eden ciddi bir lezyon tespit edilmesine rağmen, « tıbbi raporlara göre başvuranın çalışamayacak durumda olmadığını » kaydetmiştir.

Sahip olduğu unsurları inceleyen ve mevcut davanın özel koşullarını dikkate alan AİHM, 15 Şubat 2005 günü meydana gelen olaylar sırasında başvuranda oluşan lezyondan Hükümetin sorumlu olduğu sonucuna varmaktadır. Öte yandan, yetkili merciler başvuranın iddiaları ile ilgili kapsamlı bir soruşturma yürütmemiştir.

Yukarıdaki gerçekler ışığında AİHM, insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele dolayısıyla AİHS'nin 3. maddesinin ihlal edildiği kanaatine varmaktadır.

III. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

B. Uğur, maddi tazminat olarak 32.940 Euro ve manevi tazminat olarak 40.000 Euro talep etmektedir. Yargılama masraf ve giderleri için ise hiçbir talepte bulunmamaktadır.

Hükümet, davanın olayları ile iddia edilen maddi zarar arasında bir illiyet bağı bulunmadığını savunmakta ve ayrıca talep edilen tutarların aşırı olduğunu ileri sürmektedir.

AİHM, Hükümetin başvuranın lezyonlarından sorumlu olduğu sonucuna vardığını hatırlatmaktadır. Sözkonusu sonuç göz önüne alındığında AİHM, hakkaniyet uygun olarak, tüm zararlar için başvurana 23.500 Euro ödenmesinin uygun olacağına hükmetmektedir.

AİHM, gecikme faizinin Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi faizlerine uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenmesinin uygun olacağına karar vermektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun. B. Uğur'un mağduru olduğunu ileri sürdüğü kötü muameleye ve etkili bir soruşturma yürütülmemesine dair şikayetlerine ilişkin kısmının kabuledilebilir geri kalan kısmının kabuledilemez *olduğuna*;

2. B. Uğur kapsamında insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele nedeniyle AİHS'nin 3. maddesinin *ihlal edildiğine*;

3. a) AİHS'nin 44/2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Türk Lirası'na çevrilmek üzere, Savunmacı Devlet tarafından başvurana tüm zararlar için her türlü vergiden muaf tutularak 23.500 Euro (yirmi üç bin beş yüz Euro) *ödenmesine*;

b) Yukarıda belirtilen sürenin sona erdiği tarihten ödemenin yapılmasına kadar geçen süre için, sözkonusu meblağlara, Avrupa Merkez Bankası'nın anılan dönem için geçerli olan marjinal kredi faiz oranına üç puanlık bir artış eklenmek suretiyle belirlenecek basit faiz *uygulanmasına*;

4. Adil tatmine ilişkin diğer tüm taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğünün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 21 Haziran 2011 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.